Anul I No. 13. Un numer 15 bani Iași 29 Noembrie 1891.

ABONAMENTE

Pe un an 10 lei
Șese luni 5 „
Trei luni 2 50 b.

REDACȚIA
Strada Ipsilant No. 23
representată prin d.
I. MANCAȘ

RAFUIALA

ZIAR INDEPENDENT APĂRĂTOR AL POPORULUI ROMÎN

Apare Vineri odată pe săptămână

ANUNCIURI

Pag. IV 15 bani linia
„ III 30 „ linia

Inserțiuni și Reclame
50 bani linia.

ADMINISTRAȚIA
representată prin dl.
ALEX. MARINO.

CATRE ABONAȚI

Espirând un trimestru de la apariţiunea ziarului nostru, rugăm pe d-nii abonaţi de prin judeţe să binevoiască a ne achita costul abonamentului.

Noi propunem, atît pentru uşurinţa noastră, cît şi pentru a d-lor abonaţi, a se achita abonamentul pe şese luni, insă bine inţeles, cererea noastră va fi satisfăcută după dispositia fie cărui abonat.

NAȚIUNEA ROMÎNĂ ȘI STRĂINII DIN STAT

Scopul ziarului nostru este mai mult pentru a lumina românimea, de cît a combate pe străini; aceasta să fie bine ştiut de fie care cetitor. Noi nu voim a ne rîdica pe spatele ignoranţilor; nu voim a încurca lumea cu vorbe; nu tindem a profita de inflăcărarea unei mulţimi supuse orbeşte patimilor ei. Ci voim să aducem argumente, să arătăm sub forma cea mai simplă şi mai înţeleasă, calea naturală pe care merg popoarele la mărire sau la cădere.

Am diferit odată pe străini, zicênd că: *străini se chiamă, şi sunt, toţi acei locuitori ai unei ţări, cari merg în potriva curentului naţional al poporului autochton.* Susţinem şi vom susţinea această definiţiune, şi suntem gata a o aplica chiar acelor Romîni, cari pentru cuvîntul că ei sunt nutriţi cu o idee greşită, caută să dovedească ca naţiunea romînă înţelege greşit mersul său. Cu atit mai mult cînd aceşi Romîni ar susţinea aseminea teorie din punctul de videre al folosului lor personal. Aceştia sunt nişte trădători ai propriei lor naţiuni, şi sunt mai periculoşi, şi mai vrednici de despreţul Romînului adevĕrat, de cît străinii cei mai pretenţioşi.

Intemeiaţi pe nevoie de a se desvolta un popor în toată libertatea sa, pretindem ca poporul romîn să fie suveran pe drepturile sale proprii, fără a-l scuti de obligaţiunile la cari s'au angajat. Cari sunt drepturile Romînului în ţara sa proprie? Cari sunt obligaţiunile naturale sau sociale la cari este astrîns? Iată ceia ce voim a lămuri cu acest prilej.

Drepturile Rominului sunt drepturi la viaţă; şi nu numai la viaţa naturală. ci şi la *viaţa naţională*, căci pentru un popor istoric, care are o patrie istorică care posedă un trecut istoric, şi pentru care au luptat generaţiuni întregi de strămoşi viteji, viaţa naţională este adevarata sa viaţă. Popor care a răsbit prin peripeţiile unui trecut atît de înfricoşat şi care a scapat aşa de curat; care nu şi-a mînjit trecutul său istoric, nici cu lupte sîngeroase pentru a persecuta pe cei de altă religiune, nici n'a uzurpat teritoriile vecinilor, nici n'a vîrît intrigi în guvernele altor ţeri; într'un cuvînt, nimica vrednic de reprobare nu se găseşte în toată istoria poporului nostru, ci încă el a dat de la sine, a făcut parte din corpul său, naţiunilor ripareţe, nu mai ca doar este nesupărat în strîmta ei căsuţă ce i-a mai remas! Ei bine, avutul de astăzi al nostru, al Romînilor, este ca o pîne frămîntată cu sudoarea noastră; este un patrimoniu sacru, care atestă despre nobleţa caracterului românesc. A mai impărţi şi dreptul de viaţă pe acest mic teritoriu, a mai da din el şi străinilor pe cari alte ţări i-au împins aicea la noi, este a pune în mîna străinului, cuţitul care mai apoi ni-l va înfige în gîtul sau în peptul nostru!

Dar nu. Poporul romîn nici n'a voit nici nu va voi una ca aceasta. Banii străinului aşezat aici între noi, crescut şi chiar *născut* în această ţară au contribuit să ne zugrăvească înaintea congresului de Berlin; ca pe un popor autrofag, ca pe un popor monstru în mijlocul căruia viaţa devine imposibilă!

Ce nerușinare din partea Jidanilor şi ce ruşine pentru noi, de a nu înţelege cum suntem traşi pe şfoară!

Cari sunt acuma obligaţiunile noastre ca popor?

Obligaţiunea naturală, rezultă lin *drepturile omului*, şi se rezumă în aceea: *de a nu lovi în averea şi în persoana ori-cărui supus al Statului.* Iar obligaţiunea civilă este aceia de a ne ţinea de contractele încheiete cu alte popoare sau grupuri de popoare.

Pentru întăia obligaţiune, fie-care om care trăeşte pe pămîntul României libere, poate vedea că viaţa şi averea fie-cărui individ, de ori-ce naţionalitate şi de ori-ce religie ar fi el, este garantată de Statul Romîn. Justiţia pedepseşte conform cu legile ţărei pe oricine atentează la viaţa şi la avutul cuiva, chiar cînd acel avut ar fi pe nedreptul agonisit!

Cît despre obligaţiunile contractuale, noi Romînii nici nu avem de acestea cu Jidanii aflători în ţara noastră. Noi nu i-am chemat să ne înveţe a face comerţ, căci tot deauna Romînului i-a fost groază de felul în care Jidanul face comerţ; nu i-am chemat să colonizeze moşiile, căci dînşii nu se pricep la agricultură; nu am făcut nici apel la dînşii ca să ne dea grade ofiţereşti sau să îndesască rîndurile *cinurilor de jos*, căci în rasa lor s'a perdut chiar noţiunea vitejiei, dacă ea a ezistat vr'o dată.

Jidanii singuri au venit la noi, *cu nepus în masă*, ceace însamnă că s'au aşezat nepoftiţi la masă, fără să se întrebe dacă nepoftitul are sau nu drept la scaun! Ei astăzi pretind că ne-au înzestrat ţara cu un comerţ înfloritor, pe cînd noi nu videm de cît falimente peste falimente din partele; ei pretind că cu capitalurile lor favorizază agricultura, pe cînd noi constatăm din contra că dînşii săcătuesc forţele ţăranului romîn, care să usucă de lipsă, după toată munca ce o face; ei pretind că dau contigent armatei naţionale, pe cînd adevĕrul este că dînşii se înscriu în listele de recensiment, pentru a veni la recrutaţie *boşorogiţi*, graţie unor

doctori jidani, sau și romîni, dar venali, cari li dau mijlocul de a satisface legei de recrutare, fără să-i coste mult!

Ș'apoi, cei cari întră sub steag, ce servicii aduc țărei? Cîrpaci la croitorie, cîrpaci la ciubotărie, dar prin cari cîștigă și acolo bani, pungășind gradele inferioare și pe soldați, sub cuvînt că li ajustează equipamentul *cazon*! Alții se vîră servitori pe la ofițeri, și spre rușinea noastră trebue să o spun că Jidanul-ordonanță să dă la ofițerii superiori, cari mai au și cîte un Romîn de ordonanță, în cît pe cînd ordonanța romînă este gasda bătăilor, Jidanul-ordonanță este ținut ca pe pălmă, el este șufărul și urechea dreaptă a ofițerului!

Cît despre soldații jidani *frontavoi*, numĕrul lor este înspăimîntător de mic, pentru că ei tot deauna fug de muncă.

Convingă-se fie-care că cu aceste titluri și capacități, de cari dispun Jidanii, nu putem noi Romînii, să le acordăm drept de cetate.

Ba mai mult, chiar fiind ei cît de destoinici, și cît de onești, și tot nu putem fi noi obligați de nici o lege pe lume, de a li trece bucățica de pîne, indispensabilă pentru hrana noastră și a urmașilor noștri.

Cea ce se impune dar, nouă cestor de azi, este de a revendica de la Jidani, acele drepturi inalienabile, cari, ca dreptul de viață națională asigură propășirea liberă și lentă a poporului romîn, dar cari ni s'au înstrăinat de către conducătorii noștri politici, fie din ignoranță, fie din rea credință.

Voim dar a crea o opiniune publică tare, stăpînă pe sine, conștientă de drepturile și datoriile sale, pentru a nu mai avea și în viitor durerea de a ve dea opinia publică șovăind la auzul vorbelor declamatoare ale cutărui sau cutărui demagog tendențios, care nu are drept ori-ce bagaj intelectual sau moral, de cît atita cît să îndruge două, trei vorbe, cu cari să se rîdice nu atît în ochii opiniunei publice, ci în cei ai partidului, care i-a primit candidatura!

ECONOMIA POLITICA
și
Socialismul la Jidani

Cum jidanul înțelege economia politică și socialismul, se va vedea din următoarele rînduri.

Un jidanaș cu numele Leon, isprăvise de învățat 4 clase gimnasiale din localitate; și cum fac toți jidanii care se gîndesc mai mult la ghișeft de cît la carte, întră scriitor la un advocat cu salar de 40 lei pe lună.

In acest timp începusă și o perioada electorală, și asistînd pe la diferite întruniri publice, dăduse ocasiune jidanașului ca să audă din gura stăpînului seu, cuvintele de *economie politică*, cuvinte rostite de la tribună cu mult foc și mai ales la asemînea ocasiuni.

Leon se gîndi mult asupra înțelesului acestor vorbe și la urma urmei reuși a și le esplica în modul următor:

De cîte ori venea cîte un client la stăpînul seu, Leon nu-i lasa calea deschisă, pănă ce mai întăi nu-i punea în mînă cîte 2—3 lei, spunînd că d. avocat are mult de lucru și că nu poate să'l primească, ba că are un consult într'un proces pe mîni, ba că nu-i dispus, și cîte de aceste.

Intr'o zi avocatul se informează de ghișeftul lui Leon cu clienții sei și chemîndu-l la dînsul începu să'l dojonească zicîndu-i, că ce însemnează această pungășie a clienților sei.

Nu-i pungășie d-le avocat, aceasta însemnează mult, însemnează economie politică.

Cum economie politică măi Leon, întrebă stăpînul seu curios, voind a ști ce are să răspundă.

Da, economie politică și iată cum: Dăunăzi, și mai dăună-zi încă, dv. a-ți strigat tare de la tribună, că să facem economie politică, apoi eu v'am înțeles bine ce ați voit să spuneți, adecă *dv. să vă ocupați cu politică și cu cu economie, iar amîndoi împreună se chiamă că facem economie politică.*

Dar vedeți că Leon mai este și socialist. Băet tînĕr, avea ocazie se citească mulți autori și multe jurnale la advocatul seu, așa că nu trecu mult și jidanașul nostru făcînd cunoștință cu mai mulți tineri din mișcarea socialistă, luă și el parte pe la întruniri și pe la diferitele mișcări sociale.

Intr'o zi un prietin al seu, tot jidan, îi făcu observație că de ce se amestecă în asemenea mișcări, căci zise el, numai socialiști nu putem fi noi jidani; lasă treaba aceasta pe sama gogomanilor de Romîni, ca să se mănînce între dînșii.

Taci măi nu fi prost, îi respunse Leon, dar tu nu, pricepi cum trebue să înțelegem noi jidanii socialismul?

Cum? respunse cel-alt.

Iată cum: *ceia ce este al tău, trebue să fie al meu, și ceia ce este al meu, tot al meu să rămîe.*

Așa te mai înțeleg respunse prietinu seu. și depărtîndu-se de dînsul satisfăcut își zicea în sine:

Bun! îmi place că Leon au *remas tot d-ai noștri.*

ISI.

Informațiuni

Aflăm că după un ordin al ministerului de interne, sunt acum cîte-va septămîni, mai mulți jidani stabiliți în comuna Cotnari, fură siliți să părăsască comuna, în cari ședeau contra legei. Acei jidani însă au venit la Iași unde prin frații Șaraga au mijlocit la prefectul Ventura, în cît bietul prefect de Iași *s'a îndurat* de sarmanii Jidani și scriind la București ordinul s'a revocat.

Iată ce însamnă lege în țara românească! Un prefect și un ministru o pot călca nepedepsiți cînd vor, cînd inima îi doare, dar mai probabil cînd punga li cere o astfel de concesie.

Avis cetățenilor!

Inregistrăm cu plăcere știrea că studenții romîni, în medicină, și-au constituit o societate aparte, din care evreii sunt escluși. Felicităm pe tinerimea romînă, care de și tîrziu, dar a început a se convinge că civilisația și cultura adevarată, nu este incompatibilă cu principiul de conservare națională.

Nesosind pănă în moment nici o scrisoare relativ la cele zise de noi în numerul trecut, nu ne pronunțăm încă în chestiunea formării societății. Dar facem un că duros apel la toți absolvenții scolii de meserii de a'și trimite în scris cît mai curînd propunerile lor la Redacția acestui ziar, pe care noi le vom publica, și acele cari vor fi mai bune și mai nimerite, vor forma bazele statutului acestei societăți. Tot o dată mai rugăm și pe oameni cunoscători de causă, de a ne lumina cu staturile d-lor în această privință, cărora noi le vom fi recunoscători.

Comitetul permanent din județul Botoșani, a scos o broșură care conține 31 pagini, prin care face o dare de sămă despre situația județului pe anul 1891.

Această dare de sămă ca început e foarte nimerită, însă am dori ca pe viitor să fie făcută mult mai pe larg după ideile propagate de noi prin coloanele acestui ziar.

Greșala însă în această dare de sămă, este că nu s'a specificat de loc numerul populațiunei după naționalități, acesta era lucru de mare importanță; însă sperăm că pe viitor nu se va strecura cu vederea aseminea greșală.

COMERȚ JIDOVESC FORTE CINSTIT

De cît-va timp mai mulți telali jidani, umblă din casă în casă cu diferite articole de manufactură și obiecte de metal, spunînd că le au chilipir, căzute de ocazie de la cutare sau cutare desfacere și cînd întreabă cine-va de prețul lor, te apucă groaza de ceia ce cer. Revenim pe onor. public ca să fie cu multă băgare de samă și să nu cadă în cursa lor, căci ei au obiceiul de a cere drept și esact opt prețuri și de se apropie sau nu se apropie cu tîrgul, ei nu esă din casa omului cu mîna goală.

Dăm aici un specimen de prețurile care cer:

Pentru 6 furculiți și 6 cuțite ei cer 25—30 lei și dacă stii a te ține bine, ei ți le lasă cu 4 lei. Pentru o duzină colțuni bărbătești, ei cer 24 lei și le lasă pănă la 5 lei. O duzină batiste colorate cer 12 lei și le lasă cu 1 leu 50 bani. O duzină ceșteț mai bunișoare cere 16 lei și le lasă cu 2. Pentru o tăblăluță mică cer 4 lei și o lasă cu 50 bani și cîte de aceste.

Ei bine știți cum se face de le convine a lasa prețul așa de jos? iată se vă spun. Acești telari adulmică pe ici pe colea comercianții jidani, care au de gînd a da faliment fraudulos și intrînd în tratări cu dînsii, încep a umbla de la casă la casă cu obiecte din magasinul acelui cinstit comerciant, iar cînd au destăcut mai toată marfa, comerciantul asigură frumușel banii la vr'o rudă și așteaptă liniștit scadența tratelor, așa că în urmă să'i pue peceți pe dugheană și el, după cîte-va zile de internat, să plimbă mîndru pe stradă cu un activ sumător la buzunar de 40—50 mii lei și nici nu'i pasă de pasiv că se urcă la 60 mii lei fiind că el știe că marfa sechestrată în dugheană trece peste una mie lei.

Cronica scolară

Romînul are un proverb, care spune: *cîte bordee atîtea obiceiuri*.

Ei, ce va zice cetitorul acestei cronici, cînd îi vom spune că nu-i așa? De pildă, *Destrămatul secondar* de fete din Iași, are el singur mai multe obicee, și anume:

Cel dintăi este că la ori ce patron al unei profesoare, elevele se cotizază cu cîte 10, 20, 50 de bani și chiar cu franci, pentru a face pe clase cîte un cadou cutărei sau cutărei profesoare, un cadou care a costat numai 40 de lei! Cînd a eșit la pensie d. *Tiedmain* școala întreagă s'a cotizat și i-a cumpărat un serviciu de dulcețe.

In fine cea mai simplă menifestare de acest soiu constă, și este neevitabilă, dintr'o felicitare, pe care una din fete o citește în clasă; și se mai întîmplă neînțelegeri între eleve, atunci formîndu-se mai multe grupuri de fete fie-care se întrece a ceti care mai de care felicitarea lor!

Al doilea, aduc la școală parfumuri pe cari le varsă pe profesoarele lor, precum odinioară Martha vărsa miresme pe picioarele lui Isus!

Al treilea obiceiu este ca fie-care profesoară să aibă un grup de fete cari sub cuvînt că o iubesc, o petrec tot deauna pînă a casă, păcat că nu au și torții în mînă!

Al patrulea obiceiu este că directeara trimite prin eleve leafa profesoarelor pe acasă, lucru ce ar cauza mare tulburare atît acelor eleve cît și părinților lor, cînd s'ar întîmpla să peardă *mesagera*, leafa unei profesoare!

Al cincilea obiceiu este că multe fete poartă cu ele cîte două condeie, din care unul, foarte scump este destinat a-l oferi profesoarei, cînd aceasta are a pune note la elevele ascultate.

Al șeselea obiceiu este de a se ține clas în oarele nepreväzute de program, și fără ca aceste oare să fie din cele suplimentare.

Al șeptelea, că în lunele de la finea anului elevele stau pînă în noapte la scoală, ținînd oare suplimentare de lucru și de studii.

Iată șepte obiceiuri, dupa numărul celor șepte taine, dar cari poate numai pentru ministru sunt taine, în colo toată lumea le ște.

Intrebăm noi acum, fără ură, fără pasiune și fără părtinire, sunt aceste șepte taine în spiritul sau în litera regulamentului scolar? Se mai poate învăța carte în o scoală, care posedă un ceremonial atît de complex?

Regretabil este că avem durerea să auzim astfel de lucruri, și ne facem o datorie de a le aduce la cunoștința opiniunei publice și a ministerului sperînd într'o revenire la obiceiurile adevăratei și solidei culturi și educațiuni.

Dar de obiceiul de a lăsa ca la amează să rămîie eleve în școală ce să mai zicem? In loc de a dispune de directoară ca după eșirea fetelor din clasă să se deschidă ușile și ferestele, ca aerul să se primineasscă, d-sa sufere ca un număr de eleve să rămîie acolo, și cari fac să salte colbul în tavan de jocurile lor!

Respectându-se regulamentul, ar remânea între 11 și 2, un interval de 3 oare, în care o elevă cu locuința îndepărtată ar putea să meargă la prînz acasă și să se întoarcă.

Pe nimene nu am voit a lovi cu aceasta, ci scopul nostru a fost de a videa realizându-se încă din școală respectarea legilor și regulamentelor.

In ziua de 18 curent Provizorul internatului Liceului, a făcut următoarea adresă pedagogilor, Stanciu, Slătineanu și Ticamis:

Domnule,

Find că dv. în mod ostentativ vă refusați de a face serviciul astfel cum cere interesul internatului, ba încă mai mult vĕ încercați chiar a comenta dispositiunile ce se iau, și fiind că această atitudine a dv. ese din cadrul bunei ordine in internat, am onoare a vĕ face cunoscut că de astăzi vĕ consider ca retras din funcțiunea de Pedagog, și vĕ rog a părăsi chiar de astăzi internatul.

Primiți considerația ce vĕ păstrezi.

Iată și aspunerea nemulțumirilor pedagogilor, după cererea directorului liceului.

Domnule Director,

In urma invitațiunei verbale ce ni-ați făcut de a vă arăta cauzele nemulțămirilor noastre în chestia dietre noi și d-nu provizor al internatului liceului ce aveți onoare a dirija, avem onoare a vă aduce la cunoștinți următoarele.

Mai întăi suntem nemulțămiți de adresa de distituire ce d-nu provizor ne face, adresă lipsită de cel mai mic temeiu, prin care ar putea să justifice această distituire. Asemenea, învinuirea că am fi refuzat în mod ostentativ a ne face serviciul, și că ne am fi încercat a comenta dispositiile d-sale, este curat o inovatiune a d-sale, care ascunde în dosul ei, simțimentul de resbunare răutăcioasă.

Suntem nemulțămiți pentru că d-sa a eșit afară din cadrul de acțiune ce i acordă funcțiunea sa, cînd ne distitue și ne obligă a părăsi internatul chiar în aceiași zi, și fără mai întăi să raporteze ministerului despre pretinsele noastre abateri cari l'ar îndritui a face aceasta.

Suntem nemulțumiți de inesactitățile ce d-sa le avansază pe comptul nostru, ca aceia de pildă că nu i-am fi raportat la timp nemulțămirile elevilor.

Atitudinea dușmănească ce ni'o arată de un timp și încercările piezișe de a justifica modul d-sale ilegal de a ne destitui pe noi pedagogii își are origina nu în neîndeplinirea datoriilor noastre, cum pretinde d-lui, ci în cu totul altă parte, după cum să va videa din cele ce urmează.

De mult încă esistau nemulțămiri printre elevi, și tot așa de demult, noi am început a i aporta verbal toate neregularitățile din internat. Dar d-să a remas cu toate acestea, totdeauna indeferent, ba ce e mai mult lucrurile mergeau din ce în ce tot mai rău. Cînd însă am văzut că nepăsarea merge pănă acolo, în cît să nu se primineasscă elevii cîte două și

trei septămîni, ne-am hotărît a-i face raport înscris, ca act oficial, care ori cînd să se poată găsi şi cerceta, de şi foarte bine prevedeam că tot noi vom suferi consequenţele. Tot prin raport înscris i-am facut d-lui provizor, neregularităţile ce provin din causa lipsei unui catalog pentru apelul nominal al elevilor. Aceste două raporturi l'au enervat într'un mod îngrozitor. După ce însă d-voastră d-le director, aţi întrebat pe unul din noi asupra neregularităţilor din internat, în ce priveşte masa şi lingeria şi lucrul vi să espusă întocmai aşa cum este enervaţiunea d-lui provizor sbucneşte în resbunare. Cum să poate, zice d-sa, să ştie alţii cea ce să petrece în internat, şi aruncînd la adresa noastră cuvinte insultătoare, ca acelea că suntem lipsiţi de bun simţ, iar peste două zile ni se face adresa de destituire, cu porunca de a părăsi chiar în acea zi internatul.

Prin urmare d-le director destituirea noastră este o fapta arbitrară, plecată din simţimînt de resbunare, iar motivele aduse de d-nu provizor în susţinerea faptei sale ilegale, sunt cuvinte goale ca să nu zicem neadevĕruri.

Faptul că ne-a destituit trebue să spunem că-şi are, atît rĕlele cît şi bunurile sale, îşi are relele sale întru cît suntem loviţi materialminte ca oameni saraci, şi această lovitură e cu atît mai grea cu cît timpul să înăspreşte şi traiul lipsitului devine din ce în ce mai insuportabil. Destituirea noastră însă îşi are şi bunurile sale, fiind că odată destituiţi, nu mai avem nefericita ocasiune de a privi atîtea mizerii, şi am curmat'o cu tristul rol de a înăduşi strigătele de foame ale copiilor, sau cel puţin de a remănea indiferenţi faţă de ele.

Acestea sunt în scurt, d-le Director, nemulţămirile noastre, acestea sunt cauzele lor, şi pe cari, cu onoare vi le aducem la cunoştinţa d-voastră cu rugăminte de a bine voi, a le înainta onor. minister, chiar în original dacă să va putea.

Primiţi etc.

CARNETUL ROZ

Vânt de Earnă

(Dedicaţie)

Copilă blândă şi gingaşă
Abia în primăvara vieţei
Erai când moartea nemiloasă
Ţi a tăiat firul vieţei.

În păru'ţi blond purtând peteală
Şi înbrăcată 'n albe haine
Întocmai ca şi o mireasă
Te-ai dus pe-a veciniciei cale.

Să vede că de loc plăcere
Tu n'ai avut de acest pământ,
Ş'atât de junĕ şi frumoasă
Ţ'ai ales locul în mormînt.

În urma ta părinţi şi soră
Cuprinşi de-adîncă întristare,
Te plâng... te chem prin blânde şoapte
Pe cînd tu dormi nepăsătoara.

In primăvară flori candide
Împodobiau peptu'ţ frumos,
Az pe mormînt frunze uscate
'Ţ-aşterne vântul furios.

Abia în primăvara vieţei
Erai cînd moartea nemiloasă,
Te-a secerat ca pe o floare
Copilă blândă şi gingaşă.

Meteor.

Un strigăt jidovesc

Căzindu mi din întâmplare în mînă ziarul evreesc „Egalitatea" de Vineri 8 Noembre, cel întâi lucru ce mi-a lovit vederea, a fost articolul de fond întitulat *Şarlatanul deghizat.*

Inainte de a ceti articolul, credeam că numita foae vroeşte a demasca pe vre-unul dintre numeroşii şarlatani jidani, cari să găsesc la tot pasul în ţara noastră şi cari fac onoare naţiunei evreeşti. Dar îndată ce cetii primele rînduri, văzui că mă înşelasem, şi că onor. d. Ploeşteanu, numeşte şarlatan deghizat pe d. Nicu Ceaur Aslan, deputatul colegeiulu al II-lea de Iaşi.... Poate că ai dreptate d-le Ploeşteanu nu zic nu, dar este ştiut lucru, că pentru a cunoaşte pe un şarlatan, trebue să fii mai mare şarlatan ca dînsul şi eu susţin acest lucru pentru că aşa e rezonul faptului.

Mai la vale d. Ploeşteanu zice: să ne înţelegem. Dacă noi evreii suntem prea numeroşi şi prin aceasta constituim un pericol naţional, ce ne mai remîne alta de făcut, de cât a recurge la un mijloc drastic pentru micşurarea numerului nostru, apoi tot d-lui singur găsind soluţiunea zice cu ironie: zeu goana de o parte şi castrarea de alta, n'ar fi nici de cum rea.

Inainte de a respunede la întrebarea şi respunsul d-lui Ploeşteanu, eu cred că d-lui trebue să fie Şoehăt (haham), şi de aceia a propus castraria, căci d-lui ca haham va avea şi aci un bun câştig!!.... Eară respunsul meu în această privinţă este acesta.

D-le ploeştene ce tot umblaţi cu miţa 'n sac făcênd pe proştii, cînd noi ştim că sunteţi oameni culţi. Apoi slava lui Ehovah, banii nu vă lipsesc, la comerţ, industrie şi chiar agricultură vă pricepiţi foarte bine, aşa că dacă s'ar aduna israeliţii din toată lumea şi ar cumpara unde-va pămînt mult ar forma în curînd o ţară foarte bogată şi frumoasă. Atunci israiliţii vor fi şi ei un popor respectat de celelalte popare şi nu vor mai trăi ca parasiţii, huiduiţi, bătuţi, şi ucişi, cum au fost şi sunt astăzi în Rusia şi chiar în alte ţeri.

Când vedeţi că mai nici o naţiune, nu vă poate suferi, ce tot bateţi capul cu drepturi, împămînteniri, asimilări şi altele; d-ta ştii prea bine că „sîngele apă nu se face" şi ce esă din miţă, tot şoareci prinde, prin urmare se facem cum ai zis d-ta singur, adică să ne înţelegem. Eu cred că lucrul cel mai nimerit ar fi emigrarea într'un mod pacinic în present, pentru ca să nu vi se întîmple lucruri neplăcute într'un viitor cît de apropie!...

Vezi dar d-le Ploestene că lucrurile se pot face şi altfel, iar nu cu goana şi castraria după cum zici d-ta, eu unul mă mir că nu ţ'a fost ruşine să vorbeşti aseminea prostii, d-ta care după cum ştiu, eşti un băet foarte deştept (!?) Apoi după ce mai arunci fel de fel de insulte grosolane la adresa d-lui Aslan şi antimeniţilor, termini articolul cu următoarele afurisenii rabinice; „jos şarlatanul politic, şarlatanul cari singur s'a deghisat cu aşa stăngăcie, acesta să fie strigătul nostru obştesc!...

Prostii d-le Ploeştene!... credimă pe mine... prostii de trei ori mai mari de cît perciunii rabinului de la Buhuşi. Nu mai umbla cu şahăr-mahăr, nu vezi că mînjeşti de giaba biata hîrtie, care nu ţ'a făcut nici un rău. Eu cred că strigătul obştesc al evreilor, ar trebui să fie acesta. „Destul am suferit de veacuri jugul mai tuturor popoarelor din lume, să ne unim cu toţii şi să formăm o ţară mare şi framoasă, ca să probăm omenirii că noi suntem poporul ales de d-zeu!...

De cît un singur lucru d-le Ploeştene, ţara care veţi forma-o, să n'o formaţi răpind prin şărlătănie şi minciună dreptul de existenţă ş pămîntul altor naţiuni, precum aţi făcut în nenorocita Polonie, şi cum v'aţi pus în gînd a face şi la noi, căci atunci socoteala de acasă nepotrivindu-se cu cea din tîrg, se poate întîmpla se vă easă lucru deandoasele, şi să păgubiţi tot d-tră!... Şi acum dacă crezi că vorbesc adevăruri filicitezămă, ear dacă crezi că nu, atunci insultămă după cum îţi e obiceiul.

De la Brădăţel.

ULTIME INFORMAŢII

Aflăm că d. Baroti administratorul Hotelului Traian a murit subit.

Prin oraş circulă sgomotul că moartea i s'ar fi cauzat din o cafe, ce se zice că ar fi fost otrăvită. Răposatul chiar fiind in agonie, ar fi spus că după moarte să i sa facă autopsie.

BIBLIOGRAFIE

A apărut de sub tipariu în Focşani, o broşură importantă intitulată *un mare pericol naţional*, datorită d-lui **Caian** profesor. Broşura costă un leu şi se găseşte în Iaşi la librăria D. Daniil.

Fidănismul Iaşilor, esta titlul unei nouă broşuri ilustrată cu cîte-va mutre perciunate, apărută în Ploieşti la tipografia *Democratul*. Autorul ei este d. N. C. Săruleauu. Ilustraţiile sunt făcute de talentatul săpător **Jiquidi**. Preţul 1 leu.

Am dori ca autorul să o trimeata şi pe la librăriile romîne din Iaşi.

Ocasiune rară

De vînzare una maşină de cusut ori ce fel de lucru, începênd de la lingeria cea mai fină şi până la pielea cea mai groasă. Sistem cu totul nou şi care n'au fost întrebuinţată de cît două luni. Preţul foarte avantajos.

Pentru informaţiuni, a se adresa la redacţia acestui ziar.

Iaşi.—Tipografia Petru C. Popovici.